

Arhuac

L'**arhuac** o **ikɨ** és una llengua ameríndia de la família txibtxa usada pels «ika» de Colòmbia.^[2]

Hi ha 14.301 parlants a Colòmbia, principalment a la regió de Sierra Nevada de Santa Marta.^[3] El 90% d'ells són monolingües.^[2] Alguns parlen castellà, els percentatges d'alfabetisme són d'1 a 5% en arhuac i el 15 a 25% en llur idioma auxiliar, el castellà.^[2] Els usuaris tenen una identitat cultural i tradicions ancestrals i usen prolíficament llur idioma.^[2] També és conegut com: aruac, bintuk, bíntukua, bintucua, ica, ijca, ijka, ika i ike.^[2]

Aquest idioma usa l'estructura lingüística subje-te-objecte-verb.^[2]

Fonologia

Vocals

	Anterior	Central	Posterior
Altes	i	ɨ	u
Mitjanes	e	ə [ĕ]	o
Baixes		a	

Consonants

Aquesta llengua registra 17 fonemes consonàntics:

Arhuac, ika

ikɨ

Tipus	llengua, llengua viva i llengua vulnerable
Parlants	14.800 ^[1] principalment a <u>Sierra Nevada de Santa Marta</u>
Rànquing	-
Parlat a	 <u>Colòmbia</u>
Autòcton de	<u>Departament del Cesar</u> i <u>Departament del Magdalena</u>
Classificació lingüística	<u>Llengües lenmitxí</u> (potser <u>macrotxibtxa</u>)
	<u>Llengües txibtxa</u> <u>Llengües magdalèniques</u> <u>Magdalènic septentrional</u> <u>Arhuaques</u>
	<u>Arhuac</u>
Característiques	
Nivell de vulnerabilitat	2 vulnerable
Codis	
ISO 639-2	arh
ISO 639-3	arh (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=arh)
Glottolog	arhu1242 (http://glottolog.org/resource/language/id/arhu1242)
Ethnologue.com	arh (http://www.ethnologue.com/language/arh)
UNESCO	286 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-286.html)
IETF	arh
Endangeredlanguages.com	666 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/666)

		<u>labials</u>	<u>alveolars</u>	<u>alveo-palatals</u>	<u>palatals</u>	<u>velars</u>	<u>glotals</u>
<u>oclusiva</u>	<u>sordes</u>	p	t		ɕ [ç]	k	ʔ [ʔ]
	<u>sonores</u>	b	d		ɟ [j]	g [g]	
<u>nasals</u>		m	n			ŋ [ŋ]	
<u>fricativa</u>	<u>sordes</u>		s				
	<u>sonores</u>	β [β]	z	ʒ [ʒ]			
<u>vibrants</u>			r				

Referències

1. Un poco más de la mitad de la población wiwa habla bien la lengua Arhuac (<http://www.mincultura.gov.co/index.php?idcategoria=34350>)
2. Arhuaco (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=arh), por Arango and Sánchez, Ethnologue, 1998, accés 04-16-08
3. ELSCHNIG, Hanns Dieter. *Venezuela, Tierra de Indios: Historia de Nuestros Indígenas, Su Origen, Sus Migraciones, Sus Herencias Y Sus Imágenes* (<http://books.google.cat/books?id=LUJQAIAIAAJ>), 2008, p. 16-17. ISBN 9789801231301.

Enllaços externs

- Versió en arhuac de la Facultat de Ciències Humanes de la Universitat Nacional de Colòmbia. (<http://www.humanas.unal.edu.co/home/versiones/arh>)

Obtingut de «<https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Arhuac&oldid=23793949>»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 16 juny 2020 a les 13:05.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.